T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20.10.2026
Sayı : 2017

10/4763

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de süt üreticileri, artan yem, mazot ve diğer girdi maliyetleri karşısında üretimlerini sürdürmekte zorlanırken çiğ süt tavsiye fiyatının aylar boyunca sabit tutulması, üreticinin ekonomik kayıplarını artırmaktadır. Üretim maliyetleri yükselirken süt fiyatının güncellenmemesi, süt hayvancılığının sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Eylül 2026 verilerine göre, sıcak çiğ süt üretim maliyeti litre başına 29,34 TL'ye yükselmiştir. Buna karşılık çiğ süt tavsiye fiyatı 24,30 TL'de kalmıştır. Böylece üretim maliyeti ile satış fiyatı arasında litre başına 5,04 TL fark oluşmuştur. Üretici, sütünü hesaplanan maliyetin yaklaşık yüzde 17,2 altında bir fiyatla satmak durumunda kalmaktadır. Üstelik süt üretim maliyetlerindeki artış devam etmektedir. Süt yemine temmuzdan ağustosa yüzde 11, ağustostan eylüle ise yüzde 8 zam gelmiştir. Süt yemi çuvalının fiyatı 1.000-1.150 TL seviyesine ulaşmıştır. Ocak 2020-Ağustos 2026 döneminde 19 HP süt yeminin kilogram fiyatı 1,58 TL'den 19,07 TL'ye yükselerek yüzde 1.106 artmıştır. Aynı dönemde mısır silajı yüzde 1.004, yonca kuru otu yüzde 848, saman ise yüzde 369 oranında zamlanmıştır.

Yem fiyatlarındaki artış, üreticinin süt satışından elde ettiği gelirle satın alabildiği yem miktarını da azaltmıştır. Ocak 2020'de 1 ton süt satan üretici yaklaşık 1.455 kilogram süt yemi alabilirken Ağustos 2026 fiyatlarıyla bu miktar 1.274 kilograma gerilemiştir. Üreticinin bir ton süt karşılığında satın alabildiği yem miktarı 181 kilogram azalmıştır. Mısır silajında da bir ton süt karşılığında alınabilen miktar 5.348 kilogramdan 5.115 kilograma düşmüştür.

Ulusal Süt Konseyinin 1 Mayıs 2026 tarihinde açıkladığı çiğ süt tavsiye fiyatının beş aydır güncellenmemesi, artan maliyetler karşısında üreticinin gelir kaybını derinleştirmektedir. Süt çalıştayı kararlarında tavsiye fiyatının üç ayda bir güncellenmesi gerektiği belirtilmesine rağmen fiyatın sabit tutulması, maliyetlerle fiyat arasındaki farkın daha da açılmasına yol açmaktadır. TÜİK verilerine göre 2020 yılında 23,50 milyon ton olan çiğ süt üretimi 2025 yılında 21,38 milyon tona gerilemiştir. Beş yılda 2,12 milyon tonu aşan üretim kaybı yaşanmıştır. Yalnızca 2024-2025 döneminde üretimin 1,1 milyon tonun üzerinde azalması, süt hayvancılığında yaşanan sorunların boyutunu ortaya koymaktadır.

Çiğ süt fiyatlarının belirlenme yönteminin, üretim maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan ölçütlerin, fiyat güncelleme politikasının ve üretimde yaşanan gerilemenin nedenlerinin bütün yönleriyle incelenmesi gerekmektedir. Üreticinin emeğinin karşılığını alabileceği, tüketicinin uygun fiyatlarla süt ve süt ürünlerine erişebileceği, sürdürülebilir ve öngörülebilir bir süt politikası oluşturulması amacıyla Meclis araştırması açılması zorunludur.

Bu nedenlerle, çiğ süt tavsiye fiyatının üretim maliyetlerinin altında kalmasının, fiyatın uzun süre güncellenmemesinin, yem maliyetlerindeki artışın üretici gelirlerine etkisinin ve çiğ süt üretimindeki gerilemenin nedenlerinin araştırılması; süt üreticilerinin korunması ve sürdürülebilir hayvancılık politikalarının geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Cevdet ANAY	Karabük	
Mahir POLAT	İzmir	
Rıfat T. NALBANTOĞLU	İzmir	
Vecdi GÖNÜL	Kırklareli	
Ali ÖZTUNÇ	K. Maraş	
GÜRSEL EROL	Elazığ	
Ganze Akkuş İlgezdi	İstanbul	
Nurten YONTAR	Tekirdağ	
Hüseyin YILDIZ	Aydın	
Nermin Yıldırım Kara	Hatay	
Deniz Demir	Ankara	
Dilek Nur SÜLLÜ	Eskişehir	
Türker ATEŞ	Bolu	
Hasan Özkeren	Gaziantep	
Aytun ALTAY	İstanbul	
İnan Akgün ALP	Kars Mv.	
ALİ KAMOGA	USAK M.	
Semra DİNÇER	Ankara	
Ayşe Barankoğlu	Bartın	